

महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारित वेतन)
नियम, १९८८ च्या अंमलबजावणीच्या वेळी
उपस्थित होणाऱ्या मुद्याबाबतचा खुलासा.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

परिपत्रक क्र. वेपुर. १२८९/४२/सेवा-१०
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २९ मे १९८९.

- पहा.— (१) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक वेपुर. १२८८/५८९/सेवा-१०, दिनांक २१ ऑक्टोबर १९८८
(२) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक वेपुर. १२८८/५९०/सेवा-१०, दिनांक २५ ऑक्टोबर १९८८.

परिपत्रक

शासन अधिसूचना, वित्त विभाग, क्रमांक वेपुर. १२८८/१५४/सेवा-१०, दिनांक १ ऑक्टोबर १९८८ अन्वये महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारित वेतन) नियम, १९८८, शासकीय कर्मचारी आणि इतर यांना दिनांक १ जानेवारी १९८६ पासून लागू करण्यात आले आहेत. सदर नियमांची अंमलबजावणी करण्याचे संदर्भात काही मुद्दे उपस्थित करण्यात आले होते. शासनाने याबाबतीत विचार केला असून संबंधित मुद्यांबाबतचे मुद्देनिहाय खुलासे ह्या परिपत्रकासोबत जोडलेल्या विवरणपत्रात देण्यात आले आहेत.

२. शासन असाही आदेश देत आहे की, शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक वेपुर. १२८८/५९०/सेवा-१०, दिनांक २५ ऑक्टोबर १९८८ मधील परिच्छेद ६ खालीलप्रमाणे बदलण्यात यावा :—

“शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक वेपुर. १२८७/६४३/सेवा-१०, दिनांक २५ एप्रिल १९८८ अन्वये घरभाडे भत्ता व स्थानिक पूरक भत्ता यांचे दर दिनांक १ एप्रिल १९८८ पासून सुधारण्यात आले आहेत. दिनांक १ जानेवारी १९८६ ते ३१ मार्च १९८८ (दोन्ही दिवस धरून) या कालावधीतील सुधारित श्रेणीतील थकवाकी काढताना, घरभाडेभत्ता व स्थानिक पूरक भत्ता यांची परिगणना, सुधारित वेतनावर करण्यात येऊ नये. म्हणजेच दिनांक १ जानेवारी १९८६ ते ३१ मार्च १९८८ या कालावधीसाठी विद्यमान वेतनश्रेणीच्या आधारे देण्यात आलेल्या घरभाडे भत्ता व स्थानिक पूरक भत्ता यांच्या रकमेमध्ये कोणताही बदल केला जाऊ नये. दिनांक १ एप्रिल १९८८ ते ३१ ऑगस्ट १९८८ ह्या कालावधीत, सुधारित वेतनश्रेणीच्या आधारे देय होणारी घरभाडे भत्ता व स्थानिक पूरक भत्ता यांची, असल्यास, वाढीव रक्कम कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधोमध्ये जमा करण्यात यावी आणि दिनांक १ सप्टेंबर १९८८ पासून रोखीने देण्यात यावी. ज्या कर्मचाऱ्यांचे बाबतीत दिनांक १ एप्रिल १९८८ पासून अथवा त्यानंतर अगोदरच देण्यात आलेली घरभाडे भत्ता व स्थानिक पूरक भत्ता यांची रक्कम सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतन निश्चितीनंतर अतिरिक्त ठरत असल्यास, अशा अतिरिक्त रकमेची वसुली करण्यात यावी.

३. या आदेशाची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

मं. मं. कोरगावकर,
शासनाच्या अवर सचिव.

प्रति—

महालेखापाल-१ (लेखा व अनुश्रेयता), महाराष्ट्र, मुंबई,
महालेखापाल-२ (लेखा व अनुश्रेयता), महाराष्ट्र, नागपूर,
महालेखापाल-१ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई,
महालेखापाल-२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,

एच ३०७—१

निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई,

राज्यपालांचे सचिव,

मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,

सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,

मंत्रालयीन सर्व विभाग,

सर्व विभागीय आयुक्त,

मंत्रालयाच्या सर्व विभागांखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,

*प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई,

*प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई,

*सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,

*सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई,

*प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,

सिनियर रिसर्च ऑफिसर, पे रिसर्च युनिट, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय (व्यय विभाग), खोली क्रमांक २६१, नॉर्वे ब्लॉक, नवी दिल्ली,

संचालक, लेखा व कोषगारे, मुंबई,

मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी, हिशेब, मुंबई,

उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती,

जनसंपर्क अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई,

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,

वित्त विभागातील सर्व कार्यासने,

निवड नस्ती, वित्त विभाग, सेवा-१०.

*पत्राद्वारे

शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क. बेपुर. १२८९/४२/सेवा-१०,
दिनांक २९ मे १९८९ सोबत जोडलेले विवरणपत्र

मुद्दा

खुलासा

१. जे कर्मचारी दिनांक १ जानेवारी १९८६ रोजी विद्यमान वेतनश्रेणी चालू ठेऊन तदनंतर सुधारित वेतनश्रेणी स्वीकारतील ते महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारित वेतन) नियम, १९८८ च्या नियम ८ खालील परंतुक ६ नुसार नेहमीच्या व तदर्थ वेतनवाढीसह तीन वार्षिक वेतनवाढी मिळण्यास पात्र राहतील काय ?
२. दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतर विद्यमान वेतनश्रेणीमध्ये अत्युत्कृष्ट कामासाठी मंजूर केलेली आगाऊ वेतनवाढ सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये देय होईल काय ?
३. असुधारित वेतनश्रेणीच्या कमाल टप्प्यावर पोहोचल्यामुळे ज्या प्रकरणी आगाऊ वेतनवाढीच्या बदली ठोक रक्कम देण्यात आली आहे, अशा प्रकरणी सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये आगाऊ वेतनवाढ/वाढी देता येतील काय ?
४. दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतर असुधारित वेतनश्रेणीमधील आगाऊ वेतनवाढ/वाढी मंजूर केलेल्या दिनांकास म्हणजेच दिनांक १ ऑक्टोबर रोजी सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये येण्यासाठी विकल्प देता येईल काय ?
५. दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतर मराठी टंकलेखन परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यामुळे मंजूर केलेली असुधारित वेतनश्रेणीमधील आगाऊ वेतनवाढ सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये देता येईल काय ?
६. दिनांक १ जानेवारी १९८६ च्या अर्जावर जे पदोन्नत झालेले आहेत परंतु त्यांच्या खालच्या पदांच्या वेतनवाढीचा दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतर येतो तसेच जे कर्मचारी दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतर पदोन्नत झालेले आहेत अशा कर्मचाऱ्यांनी शासन निर्णय वित्त विभाग, क्रमांक पीएवाय-१०८२/सीआर-११००(१) सेवा-३, दिनांक ६ नोव्हेंबर १९८४ नुसार विकल्प दिलेला असला किंवा नसला तरी त्यांना सुधारित वेतनश्रेणीच्या संदर्भात फेरविकल्प देता येईल काय ?
७. दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतरच्या अद्याप नियमित न झालेल्या निलंबन कालावधीमध्ये येणाऱ्या वेतनवाढीच्या तारखेस सुधारित वेतनश्रेणीसाठी विकल्प देता येईल काय ?
८. दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतर परंतु दिनांक ३१ डिसेंबर १९८७ पर्यंत सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये येण्यासाठी विकल्प दिल्यास कोणत्या दिनांकाच्या मूळ वेतनावरील २० टक्के तदर्थ वाढीची रक्कम आणि महागाई भत्ता, वेतन निश्चितीसाठी विचारात घेण्यात यावा ?
१. होय, तथापि असे कर्मचारी विद्यमान वेतनश्रेणीमध्ये १ जानेवारी १९८६ नंतर एक किंवा दोन वेतनवाढी घेऊन सुधारित वेतनश्रेणीत येत असल्यामुळे त्यांच्या बाबतीत नियम-८ खालील परंतुक ६ अन्वये अनुज्ञेय असलेल्या तीन नेहमीच्या आणि तदर्थ वेतनवाढीमध्ये दिनांक १ जानेवारी १९८६ नंतर विद्यमान वेतनश्रेणीमध्ये घेतलेल्या वेतनवाढीचाही समावेश असेल.
२. जर एखाद्या कर्मचाऱ्याला दिनांक १ ऑक्टोबर १९८६, १ ऑक्टोबर १९८७ किंवा १ ऑक्टोबर १९८८ पासून आगाऊ वेतनवाढ/वाढी मिळाल्या असतील तर ती वाढ/वाढी सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये त्या दिनांकास मंजूर करावयास हरकत नाही. परंतु अट अशी की, ही वाढ/वाढी कित्यामुळे सुधारित वेतनश्रेणीचा कमाल टप्पा ओलांडला जाणार नाही. तसेच या वेतनवाढी तदर्थ वेतनवाढीमध्ये समायोजित करण्यात येऊ नयेत.
३. अशा प्रकरणी सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये जर नेहमीच्या वेतनवाढी उपलब्ध असतील आणि असुधारित वेतनश्रेणीमध्ये आगाऊ वेतनवाढीऐवजी घेतलेली ठोक रक्कम परत करण्यास कर्मचारी तयार असेल, तर सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये या आगाऊ वेतनवाढ/वाढी देण्यास हरकत नाही. जर अशा प्रकरणी सुधारित वेतनश्रेणीच्या कमाल टप्प्यावर पोहोचल्यामुळे नेहमीच्या वेतनवाढी उपलब्ध होत नसतील तर सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये देय होणारी ठोक रक्कम आणि असुधारित वेतनश्रेणीमध्ये अगोदरच घेतलेली ठोक रक्कम यामधील फरक कर्मचाऱ्याला देण्यात यावा.
४. आगाऊ वेतनवाढ ही नेहमीची वेतनवाढ नसल्यामुळे त्या दिनांकापासून सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये येण्यासाठीचा विकल्प देता येणार नाही.
५. होय.
६. होय.
७. निलंबनाचा कालावधी अद्याप नियमित झालेला नसल्यामुळे त्यामध्ये येणाऱ्या वेतनवाढीच्या तारखेपासून विकल्प देता येणार नाही.
८. अशा प्रकरणी ज्या दिनांकापासून सुधारित वेतनश्रेणीमध्ये येण्यासाठी विकल्प दिलेला असेल त्या दिवशीचे असुधारित वेतनश्रेणीमधील मूळ वेतन व त्या वेतनावर अनुज्ञेय होणारा दिनांक १ जानेवारी १९८६ चा महागाई भत्ता व २० टक्के तदर्थ वाढ विचारात घेण्यात यावी.

मुद्दा

खुलासा

---

९. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक बेपुर १२८७/६४३/सेवा-१०, दिनांक २५ एप्रिल ८८ च्या परिच्छेद ५ नुसार भाडे माफ निवास-स्थानाऐवजी द्यावयाचा घरभाडे भत्ता, घरभाडे भत्त्याचे सुधारित दर अधिक सध्याच्या वेतनाच्या व स्थानिक पूरक भत्त्याच्या १० टक्के इतका अनुज्ञेय आहे. अशा प्रकरणी "सध्याच्या वेतनाच्या १० टक्के" या प्रयोजनासाठी "वेतन" कोणते असावे ?

९. अशा प्रकरणी "सध्याचे वेतन" या प्रयोजनासाठी असुधारित वेतनश्रेणीमधील वेतन विचारात घ्यावे. मात्र, स्थानिक पूरक भत्त्याच्या प्रयोजनासाठी सुधारित दर विचारात घेण्यात यावेत.

*Clarification on the points raised while
implementing Maharashtra Civil Services
(Revised Pay) Rules, 1988.*

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

FINANCE DEPARTMENT

Circular No. RPS. 1289/42/SER-10,

Mantralaya, Bombay 400 032, dated 29th May, 1989

Read: (1) Government Circular, Finance Department, No. RPS. 1288/589-SER-10, dated 21st October 1988.

(2) Government Circular, Finance Department, No. RPS. 1288/590-SER-10, dated 25th October 1988.

CIRCULAR

Under Government Notification, Finance Department, No. RPS. 1288/154-SER-10, dated the 1st October 1988, Maharashtra Civil Services (Revised Pay) Rules, 1988 have been made applicable to Government Employees and others with effect from 1st January 1986. Some points were raised in connection with the implementation of the said rules. Government has considered the matter and is pleased to issue point-wise clarification as given in the Annexure to this circular.,

2. Government is also pleased to direct that paragraph 6 of Government Circular, Finance Department, No. RPS. 1288/590-SER-10, dated the 25th October 1988 should be substituted as follows :—

“ 6. The rates of House Rent Allowance and Compensatory Local Allowance have been revised with effect from 1st April 1988 *vide* Government Resolution, Finance Department, No. RPS. 1287-643-SER-10, dated the 25th April 1988. While drawing the arrears in the revised scale for the period from 1st January 1986 to 31st March 1988 (both days inclusive) House Rent Allowance and Compensatory Local Allowance should not be calculated with reference to the revised pay. In other words no change be made in the amounts of House Rent Allowance and Compensatory Local Allowance already drawn on the basis of existing scales during the aforesaid period. Additional amount of House Rent Allowance and Compensatory Local Allowance becoming due if any, during the period from 1st April 1988 to 31st August 1988 on the basis of revised pay, should be credited to the General Provident Fund account of the employees and the amount for the period from 1st September, 1988, should be paid in cash. In cases, where due to fixation of pay in the revised scale, the amount of House Rent Allowance and Compensatory Local Allowance already paid from 1st April 1988 and thereafter, happens to be in excess then such excess amount should be recovered ”.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

M. M. KORGAOKAR,

Under Secretary to Government of Maharashtra,
Finance Department.

Accompaniment to Government Circular, Finance Department, No. RPS 1289/42/SER-10, dated 29th May 1989.

Point

Clarification

1. Whether three normal and *ad hoc* increments admissible under proviso 6 to rule 8 of Maharashtra Civil Services (Revised Pay) Rules, 1988 will be available to those who retain existing scale on 1st January 1986 and switch over to the revised scale thereafter ?
2. Whether advance increment for outstanding work sanctioned in the existing scale after 1st January 1986 will be admissible in the revised scale ?
3. In cases where lumpsum amount in lieu of advance increments has been granted because of the incumbent having reached the maximum of the unrevised pay scale, whether advance increment/increments can be sanctioned in the revised scale ?
4. After 1st January 1986, whether option will be available to switch over to the revised scale on the date of sanction of the advance increment in the unrevised scale i.e. on 1st October ?
5. Whether advance increment for passing Marathi typing test sanctioned in the existing scale after 1st January 1986 can be allowed in the revised scale ?
6. Whether employees who are promoted before 1st January 1986 and whose date of increment in the lower post accrues after 1st January 1986 and those who are promoted after 1st January 1986 can re-exercise option with reference to the revised pay scale in terms of Government Resolution, Finance Department, No. PAY-1082/CR. 1100 (1)/SER-3, dated 6th November 1984 irrespective of whether they have already exercised option or not at the time of promotion ?
7. Whether an employee can opt for the revised scale from a date of increment which accrues during the period of his suspension which falls after 1st January 1986 and which is not yet regularised ?
8. In a case where option to switch over to the revised scale after 1st January 1986 but upto 31st December 1987 is given, on what basic pay the amount of 20% *ad hoc* increase and D.A. should be calculated for fixation of pay ?
9. As per paragraph 5 of Government Resolution, Finance Department, No. RPS. 1287/643/ SER-10, dated 25th April 1988 House Rent Allowance in lieu of rent free quarters is admissible on the basis of revised rates of house rent allowance plus 10% of the existing pay and compensatory local allowance. In such cases what will be the "Pay" for the purpose of "10% of existing pay" ?
1. Yes. However, since such employees switch over to the revised scale after earning one or two increments in the existing scale after 1st January 1986, the three normal and *ad hoc* increments admissible under proviso 6 to rule 8 in such cases will be inclusive of such increments earned after 1st January 1986 in the existing scale.
2. If advance increment for outstanding work is sanctioned on 1st October 1986, 1st October 1987 or on 1st October 1988, such increment/increments may be sanctioned in the revised scale on that date subject to the condition that by grant of such increment/increments the maximum of the revised scale is not exceeded. Further, such increments should not be adjusted against the *ad hoc* increments.
3. In such cases if normal increment/increments are available in the revised scale, the advance increment in the revised scale may be sanctioned provided the employee agrees to refund the lumpsum amount in lieu of advance increment already drawn by him. If normal increments are not available in the revised scale because of the incumbent having reached the maximum of the revised scale, the employee may be allowed the difference between the lumpsum amount already drawn and the lumpsum amount admissible in the revised scale.
4. Advance increment is not a regular increment and hence option for switching over to the revised scale from that date cannot be given.
5. Yes.
6. Yes.
7. Since the period of suspension has not yet been regularised option cannot be exercised from the date of increment accruing during that period.
8. In such cases basic pay in the existing scale on the date from which the employee has opted to switch over to the revised scale and D. A. admissible on 1st January 1986 and 20% *ad hoc* increase, on that basic pay may be taken into account for fixation of pay.
9. In such cases for the purposes of "Existing Pay" pay in the unrevised scale may be taken into account. However, for the purpose of C.L.A., revised rates may be taken into account.